

3 juni.

Forordning.*) (Arbeidsdepartementet.)

Forskrifter i henhold til lov om motorvogn-
ner av 20 februar 1926.

Fra 1 juli 1942 gjelder følgende:

A. Til kapitel I i loven.

Motorvogners størrelse, innretning og utstyr.

§ 1. Motorvogn som er over 2 m bred, eller som med full last har et største akseltrykk på over 2 tonn, må en ikke uten særskilt tillatelse bruke på veg eller gate som er åpen for alminnelig ferdsel. Er slik tillatelse gitt for akseltrykket, må dette aldri være større enn fastsatt i tillatelsen. Står 2 aksler nærmere hverandre enn 2,5 m, regnes akseltrykket lik summen av trykket på begge disse aksler.

Særskilt tillatelse etter bestemmelsene foran gir:

- Ordføreren — eller den som ordføreren gir fullmakt til det — for vogn som bare skal brukes innen en by (eller ladested med eget kommunestyre),
- overingenøren for vegvesenet — eller den som han gir fullmakt til det — for vogn som skal brukes innen enkelt fylke (byene i fylket medregnet),
- vegdirektøren — eller den som han gir fullmakt til det — for vogn som skal brukes innen 2 eller flere fylker.

I de tilfelle som er nevnt under b og c, kan politiet etter avtale med overingenøren for vegvesenet gi foreløpig kjøre-tillatelse, jfr. § 20, nest siste ledd, men må da sørge for at dispensasjonsøknad straks blir sendt til vedkommende myndighet.

For by eller enkelt fylke eller for enkelte vegstrekninger kan de myndigheter som er nevnt under a og b, i særlige tilfelle og eventuelt på nærmere vilkår, gi alminnelig tillatelse til å bruke motorvogn med større bredde eller større akseltrykk enn fastsatt i disse forskrifter. Om dette skal vegdirektøren straks ha melding.

Den myndighet som har gitt tillatelsen etter denne paragraf, kan ta den tilbake.

Alle avgjørelser kan påankes til Arbeidsdepartementet. Den bestemmelse som er truffet, står ved makt til saken er avgjort.

§ 2. Alle motorvogn som er registrert eller som skal kunne brukes her i riket, må ha luftgummiringer.

Dog kan motorvogn som har vært registrert her i riket før og som har akseltrykk over 3 600 kg, ha halv pneumatisk

*) Kunnngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

ringer (luftkjerneringer) av godkjent type eller ringer av 3 juni. annen type som måtte være godkjent.

Vegdirektøren gir nærmere bestemmelser om ringdimensjoner og godkjenner de ringtyper som er nevnt foran.

De myndigheter som er nevnt i § 1, kan gi dispensasjon fra bestemmelsene i denne paragraf. § 1, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 3. Når snøkjetting brukes, jfr. trafikkregulenes § 5, må avstanden mellom tverrlenkene i kjettingen ikke være større enn at én lenke alltid ligger fast mot kjørebanen.

Under kjøring på snø- eller isdekket veg skal snøkjetting alltid medføres.

Vegdirektøren kan helt eller delvis forby snøkjetting som skader kjørebanen i utrengsmål.

§ 4. Motorvogn skal ha to bremses og av disse skal iallfall den ene virke direkte på hjulene. Bremsene på et hjulpar skal virke like sterkt på hvert hjul.

En av bremsene skal kunne stenges fra førerplassen.

For vogner som ikke har bremses på alle hjul, skal bremsene være helt atskilt, mens de for vogner med bremses på alle hjul kan være sammenbygd, men i så fall med betjeningsorganene atskilt.

For tohjulte motorsykler kreves bare én bremses.

Bremses som opprinnelig har hørt til motorkjøretøyets utstyr, må holdes i full stand og ikke frakobles — helt eller delvis — uten samtykke av den bilsakkyndige.

Hovedbremsen (fotbremsen) skal kunne stanse vognen med full last på vanlig sommerføre og horisontal veg og med 35 km fart i timen på en lengde av:

- høyst 19 m (retardasjon 2,5 m/sek.²) for vogner som ikke har bremses på alle hjul,
- høyst 14 m (retardasjon 3,5 m/sek.²) for vogner med bremses på alle hjul.

Parkeringsbremsen (håndbremsen) skal kunne stanse vognen med full last på vanlig sommerføre og horisontal veg og med 35 km fart i timen på en lengde av høyst 32 m (retardasjon 1,5 m/sek.²).

Om bremses for tilhenger se § 12.

§ 5. Motorvogn skal ha:

- To fjernlysk. Lyktene for fjernlyset skal stå jevnhøyt, en på hver side, og kaste hvitt eller gullig lys på veggen, så denne er jevnt belyst minst 100 m framover. Lyktene skal stilles slik at hovedlysbunten for fjernlyset får noen helling nedad. Lyspare ikke over 35 watt. Uten tillatelse fra vegdirektøren må sentrum av lyktene ikke stå høyere enn 1,10 m over vegbanen.

3 juni.

På to- og trehjulte motorsykler kreves bare ett slikt fjernlys. Motorsykkel med sidevogn skal ytterst på sidevognen ha et markeringslys som ikke må blende. Trehjulte motorsykler som er bredere enn 1 m, skal på hver side ha et markeringslys som ikke må blende.

b. To nærlys av utførelse som vegdirektøren har godkjent, og som kaster hvitt eller gullig lys på vegen, så denne er belyst minst 25 m framover. De må være slik avskjermet at de ikke blander den møtende trafikk.

På to- og trehjulte motorsykler kreves bare ett slikt nærlys.

De lys som er nevnt under a og b, skal ha tilstrekkelig sidespredning.

c. Baklys som skal være rødt, og som uten å blende må være synlig minst 100 m borte.

Baklykten må ha rødt — ikke rødmalt — glass eller være utstyrt på annen måte som vegdirektøren særskilt har godkjent. Det tilrådes å anvende to forskriftsmessige — helt like — baklykter som begge anbringes like høyt over vegbanen og i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse.

Motorkjørere og tilhenger skal fra et tidspunkt som nærmere fastsettes av Arbeidsdepartementet, være utstyrt med et rødt refleksglass («kattøye») bak av utførelse som vegdirektøren har godkjent.

d. Nummerskiltlys. Det bakre kjennemerke skal belyses jevnt med hvitt lys så det er lett å lese minst 20 m borte. Lykten skal ha hvitt glass eller være utstyrt på annen måte som vegdirektøren særskilt har godkjent.

De lys som er nevnt under c og d, må ikke kunne slukkes med mindre de lykter som belyser vegen framover, også de som er nevnt nedenfor under e, h og i, samtidig slukkes.

Om lys for «lett motorkjørertøy», tilhenger og traktor se også §§ 11, 12 og 13.

Motorvogn kan ha:

e. Parkeringslys når det ikke blander.

f. Stoppsignallys når fargen er rødgul og det ikke blander. Motorvogn med største kjøre fart over 20 km i timen skal fra et tidspunkt som Arbeidsdepartementet fastsetter være utstyrt med stoppsignallys.

g. Retningssignallys (retningsvisere) av utførelse som vegdirektøren har godkjent.

Motorvogn skal fra et tidspunkt som Arbeidsdepartementet fastsetter være utstyrt med retningssignallys (retningsvisere) av utførelse som vegdirektøren har godkjent.

h. Søkelys når det er koblet slik at det ikke kan tennes uten 3 juni. at baklyset og enten fjern- eller nærlyset samtidig brenner.

i. Grøftelys — tåkelys — når det står fast — lavere enn forlyktene —, har glass med sterk sidespredning, er rettet nedad og ikke blander. Grøftelys — tåkelys — må bare brukes sammen med fjernlys, nærlys eller parkeringslys. Anvendes to tåkelys anbrakt på hver sin side av vognen, behøver ikke annet lys foran å være tent under kjøring i tåke.

j. Ryggelys når det er hvitt eller gullig, er rettet godt nedad og bare kan innkobles når gearret står i revers.

k. Kulørte lys på rutebil (dog ikke grønne, røde eller blå) og transparente eller belyste skilter med rutenummer og rutens navn. De lys og skilter som er nevnt her, må være godkjent av den myndighet som har gitt rutetillatelsen.

Svakt belyste skilter med firmanavn, reklame o. l. kan brukes når de vender ut til siden. De må være godkjent av den bilsakkyndige.

Reservelamper for fjernlys, nærlys, baklys, nummerskiltlys og for de påbudte markeringslys skal alltid være til stede i vognen. Likeledes nødvendige reservesikringer.

Alle lykter og utvendige lys skal være solide og mest mulig støvtett utført og holdes rene og i orden. Også den øvrige del av lysanlegget skal være forsvarlig utført og holdes i god stand til enhver tid.

For motorvogn som er registrert tidligere, kan den bilsakkyndige gi en rimelig frist til å bringe lysanlegget i samsvar med disse forskrifter.

De forskrifter om blanding m. v. av bilers lys, som gis av vedkommende myndigheter som luftvernet er underlagt, gjelder uansett det som er fastsatt i denne paragraf.

§ 6. Motorvogn skal ha:

Ett eller flere signalhorn som gir en tilstrekkelig, men ikke overdrevet kraftig — og heller ikke ubehagelig — lyd av jevn tonehøyde. Lydstyrken fastsettes av vegdirektøren.

Anvendes flere signalhorn, skal de lyde samtidig. Politivogner og militær-, ambulanse- og sykevogner kan ha andre varselsapparater foruten det nevnte signalhorn.

§ 7. Alle lukkede personbiler (herunder biler med såkalt solskinnstak) med sitteplass for minst 10 passasjerer skal være utstyrt med hensiktsmessig anbrakt brannsløkkingsapparat av type som vegdirektøren har godkjent, og må ha nøduttgang etter nærmere bestemmelse av vegdirektøren.

§ 8. Motorvogn skal ha en innretning som sikrer mot at uvedkommende setter vognen i gang.

3 juni.

Som tilfredsstillende i så måte regnes f. eks.: at dørene på en lukket vogn kan låses; at en kan låse skjaltarmen, teningsbryteren når strømmen er brutt, påslippingskranen på dampdrevne vogner eller strømbryteren på elektrisk drevne vogner.

§ 9. Motorvogn skal være innrettet slik at det fra førerplassen er utsikt fram og til sidene. Videre skal den ha vinduspuser og speil så føreren alltid har tilstrekkelig utsikt bakover. Når frontruten er delt og går fram i en spiss, skal det være to vinduspussere.

Hvor det finnes påkrevd, kun politiet i samråd med den bilsakkyndige påby signalanordning av type som vegdirektøren har godkjent og som virker automatisk når vognen rygger eller ruller bakover.

For to- og trehjulte motorsykler kreves ikke speil.

På lastebiler må midten av lastepanet regnet fra bakkant av føreriset, ikke ligge bak bakakselsentret uten tillatelse av de myndigheter som er nevnt i § 1. På varevogner med nyttelast inntil 1 000 kg må midten av varerommet (lastepanet) ikke ligge mer enn 1/20 av akselavstanden bak bakakselsentret uten tillatelse av de myndigheter som er nevnt i § 1.

§ 10. På en lastebil må selv for enkelt gang ikke bedores flere enn 8 personer uten at vognen i den anledning er forevist for politiet, som kan kreve den utstyrt på en måte som den bilsakkyndige særskilt har godkjent for det bruk. Politiet gir i tilfelle vognkortet fornøden påtegning.

Fører av lastevogn som — selv for enkelt gang — bedor flere enn 8 personer, må ha førerkort for offentlig personbefordring.

§ 11. For motorsykler gjelder reglene i disse forskrifter så langt de kan anvendes og ikke annet er bestemt.

Vegdirektøren kan fastsette at merker og modeller av kjøretøyer med motor som ikke har større slagvolum enn 150 kubikkcentimeter, og med plass for bare én person, skal regnes for «lette motorkjøretøyer».

For slike motorkjøretøyer gjelder følgende særregler: Forlyset (se § 5) kan være konstant når det ikke virker blendende, og må kunne kaste lys på vegen minst 30 meter fremover. Baklyset kan erstattes med et rødt refleksglass («kattøye»). Nummerskiltlys kreves ikke. Det kreves bare kjennermerke bak på vognen (se § 22). Garanti etter motorvognlovens § 11 er ikke nødvendig med mindre motorens slagvolum er over 70 cm³. For lette motorkjøretøyer som er særskilt innrettet for og som benyttes av invalider, er garanti dog ikke nødvendig.

3 juni.

Den som skal føre lett motorkjøretøy trenger ikke førerkort, men må ha fylt 16 år. Personer som politiet har tatt førerkortet fra, som har vært ilagt straff for beruselse eller som av annen grunn ikke kan få førerkort, kan dog ikke føre lett motorkjøretøy.

Lett motorkjøretøy kan bare registreres for 1 person og må ikke anvendes i forbindelse med tilhengervogn uten særskilt tillatelse av de myndigheter som er nevnt i § 1. På tohjulet lett motorkjøretøy må ikke settes varekasse.

§ 12. *Tilhenger til motorvogn.* Tilhenger til motorvogn kan brukes uten særskilt tillatelse når den med full last ikke veier mer enn 1 000 kg, ikke er bredere enn motorvognen og ikke mer enn 1,90 meter bred.

Annen tilhenger må ikke brukes på offentlig veg eller gate uten skriftlig tillatelse som gis av samme myndigheter og på samme måte som fastsatt i § 1 og innføres på vognkortet.

Tillatelse må bare gis når kjøringen ikke antas å volde særlig ulempe for den øvrige ferdsel.

Tillatelse til å kjøre med tilhenger uten bremse bør i alminnelighet begrenses til å gjelde for tilhenger som med full last ikke veier mer enn 1,25 X motorvognens vekt uten last. Den dispenserende myndighet kan alltid kreve at tilhenger som veier mer enn 3 tonn med full last, skal ha godkjent bremseanordning.

Framlykter (se § 5) og signalhorn (se § 6) kreves ikke, men derimot baklykt og nummerskiltlys (se § 5). Politiet kan dog i særlige tilfelle (f. eks. under tømmerkjøring delvis på skogsveger) frita tilhenger for å ha baklykt og nummerskiltlys. Det skal da anbringes et rødt refleksglass («kattøye») bakerst på tilhengeren.

Garanti etter motorvognlovens § 11 (eller § 28 for vogner som hører hjemme i utlandet) skal også omfatte tilhenger.

For øvrig gjelder reglene i motorvognloven og disse forskrifter så langt de kan anvendes.

Det som er fastsatt om tilhenger i disse forskrifter, gjelder også for tilhengerslede og tilhenger til registrert traktor så langt det kan anvendes.

§ 13. *Traktor.* Traktor må under kjøring på offentlig veg ikke ha hjul eller lignende som skader vegbanen.

For traktor som skal brukes til transport på offentlig veg eller gate gjennom lengre tidsrom, gjelder følgende regler:

a. Tillatelse fra de myndigheter som er nevnt i § 1 er nødvendig.

- 3 juni.
- b. Dersom traktoren ikke kan kjøre med større fart enn 30 km pr. time, kan forlyset være konstant når det ikke blander. Det må kunne kaste lys på vegen så føreren kan se minst 15 meter framover.
- c. Bremsene skal være godkjent av vegdirektøren.
- d. For øvrig gjelder reglene i motorvognloven og disse forskrifter så langt de kan anvendes.
- I tilfelle av tvist om forståelsen av uttrykket «lengre tidsrom» avgjør vegdirektøren spørsmålet.

B. Til kapitel II i loven.

Melding, undersøkelse og registrering av motorvogn. Prøvenummer.

Melding av motorvogn.

§ 14. Den melding som er påbudt i lovens § 8, skal skrives på et av Arbeidsdepartementet fastsatt skjema som fåes hos politiet.

Forandringer i de opplysninger som er gitt om en registrert vogn, f. eks. når den er ombygd eller har skiftet gummidimensjon, skal straks meldes til registreringsmyndigheten som sender meldingen videre til vegdirektøren.

§ 15. I alminnelighet skal motorvogn registreres for den totalvekt som vegdirektøren fastsetter. Er totalvekt ikke fastsatt, bestemmes den av den bilsakkyndige etter skjønn. Vegdirektøren fastsetter lufttrykket og største tillatte belastning for luftgummiringer.

For at lastebil skal kunne registreres for 3 personer i førersetet, må dette være minst 1,56 m bredt — målt 20 cm foran ryggputen. Vanlige personbiler kan registreres for 3 personer i førersetet når dette er minst 1,36 m bredt og gearstang eller håndbremsstang ikke raker opp fra golvet i førerrommet.

Motorvogn må ikke kjøres eller av eieren (brukeren) tiltales kjørt med større last eller med flere passasjerer i vogn eller fører sete enn den er registrert for.

Undersøkelse av motorvogn.

§ 16. Undersøkelse for registrering skjer til tid og sted som den bilsakkyndige bestemmer.

Eier eller bruker av motorvogn plikter å rette seg etter de pålegg som politiet eller den bilsakkyndige gir om fremstilling av vognen til ny kontroll.

§ 17. Foreligger det ved meldingen tilfredsstillende attest fra bilsakkyndig i politiets eget eller i annet distrikt, kan vogn

nen registreres uten ny undersøkelse såfremt det ikke finnes 3 juni. særlig grunn til å forlange sänn.

Politiet skal straks melde slik registrering til den bilsakkyndige og til vegdirektøren.

§ 18. Ved undersøkelse etter lovens §§ 9 og 10 skal bedømmes om det er iaktatt som er fastsatt om vognkonstruksjon og utstyr i kapitel I i loven og i de forskrifter som er gitt med hjemmel der.

Den sakkyndige skal så vidt mulig overbevise seg om at de opplysninger som er gitt i meldingen, er riktige. Til denne kontroll brukes de oppgaver som foreligger fra fabrikkene eller eventuelt i pålitelige håndbøker.

Vekt- og hjultrykkoppgaver kontrollerer den sakkyndige ved etterveiling hvis dette anses nødvendig. Veieseddel plikter vognieren i tilfelle å skaffe.

Deretter prøvekjøres vognen. Den skal om det forlanges, være fullt lastet.

§ 19. Finner den sakkyndige at vognen tilfredsstillers lovens bestemmelser og de gitte forskrifter, bevitnes dette i en attest som skrives på fastsatt skjema og sendes til politiet sammen med mulige andre opplysninger. Den bilsakkyndige underretter i tilfelle samtidig eieren om størrelsen av eventuelle avgifter og hvor de skal betales.

Vegdirektøren kan godkjenne visse merker og modeller av nye motorkjøretøyer (typegodkjenning). Når slik godkjenning er gitt, er det ikke nødvendig at politiet krever vognen fremvist for den bilsakkyndige når den blir registrert første gang.

§ 20. *Registrering av motorvogn.* Når garanti etter lovens § 11 er deponert, oppgir politiet til eieren hvilket kjennemerke motorvognen vil få. Deretter fremstilles vognen med skiltene påsatt for den bilsakkyndige, som foretar undersøkelse som nevnt i lovens § 9. Når det foreligger tilfredsstillende attest fra den bilsakkyndige samt bevis for at eventuelle avgifter etter lovens § 22, post 1, og § 34, første ledd, er betalt gir politiet kjøretillatelse (vognkort) og registrerer vognen.

Politiet kan i samråd med den bilsakkyndige fravike den foran fastsatte fremgangsmåte når særlige grunner gjør det ønskelig.

Registrering må ikke finne sted før eventuell tillatelse etter §§ 1, 2, 12 eller 13 er gitt. Tillatelsen skal påføres vognkortet. Politiet kan dog etter avtale med overingeniøren for vegvesenet registrere vognen foreløpig under det forbehold at tillatelse blir innhentet snarest mulig, jfr. § 1, 3 ledd.

Om lett motorkjøretøy se § 11.

3 juni. § 21. Kjennemerkene skal bestå av bokstav og nummer slik at fylkene betegnes med følgende bokstaver:

Oslo by	A
Østfold	B
Akershus	C
Hedmark	D
Opland	E
Buskerud	F
Vestfold	Z
Telemark	H
Aust-Agder	I
Vest-Agder	K
Rogaland	L
Bergen by	O
Hordaland	R
Sogn og Fjordane	S
Møre og Romsdal	T
Sør-Trøndelag	U
Nord-Trøndelag	V
Nordland	W
Troms	X
Finnmark	Y

Om kjenningsbokstaven Q, se § 53.

I fylker med flere politidistrikter bestemmer vegdirektøren hvilke nummerserier skal brukes i hvert distrikt.

På motorvogn som brukes til personbefordring i rute-trafikk, skal kjennemerkene foran og bak på vognen forsynes med betegnelsen: Rutevogn.

På motorvogn som med særskilt tillatelse i henhold til motorvognloven brukes til ervervsmessig personbefordring uten rute, skal bakre kjennemerke forsynes med ordet: Leievogn.

På motorvogn for personbefordring som er anvist offentlig holdeplass av politiet, skal bakre kjennemerke være forsynt med betegnelsen: Drosje.

Politiet i det distrikt hvor vognen er registrert, kan frita vogneieren for å ha de påskrifter på kjennemerkene som er nevnt ovenfor når særlige grunner taler for det.

Betegnelsen: Rutevogn, Leievogn eller Drosje anbringes på kjennemerket under bokstaven og tallet. Det skal anvendes vertikal «jernskrift» med 45 mm høye bokstaver, 10 mm strektykkelse og av samme utførelse som påskriften på kjennemerket for øvrig. Minste høyde av vedkommende skilt blir 180 mm. Det må ikke uten særskilt tillatelse fra politiet tref-

fes noen anordning ved skiltet, hvorved de betegnelser som 3 juni er nevnt foran leilighetsvis kan fjernes eller skjules.

Motorvogn kan også ha nasjonalitetsmerke.

Motorvogn som tilhører offisielt anmeldt medlem av Corps diplomatique her, kan dessuten være merket med bokstavene CD.

§ 22. Kjennemerke skal anbringes både foran og bak på vognen. Kjennemerkene skal være rektangulære, utført av rustfrie, tilstrekkelig stive metallplater og ha svarte typer i vertikal «jernskrift» på hvit bunn, ikke blank metallisk. Se figurene nedenfor:

B-18765

C-4032

Typene gis følgende størrelse i mm:

For automobiler:	
høyde	90
minste bredde	45
(unntatt I og ett-fall)	
strektykkelse	15
minste innbyrdes avstand	10
minste avstand til skiltets kant	15
For motorsykler:	
(med eller uten sidevogn)	
høyde	60
minste bredde	30
(unntatt I og ett-fall)	
strektykkelse	10
minste innbyrdes avstand	5
minste avstand til skiltets kant	10

3 juni. Dersom typene er opphøyet, må de ikke være høyere enn 1,5 mm.

På automobiler settes kjenningsbokstaven foran tallet med en strek 15 mm tykk og 20 mm lang mellom bokstaven og tallet i halv høyde. På motorsykler settes kjenningsbokstaven på bakskiltet over tallet. På forskiltet settes bokstaven foran tallet med strek 10 mm tykk og 15 mm lang mellom bokstaven og tallet.

Skiltenes minste høyde i mm er:

For automobiler 120

For motorsykler:

forskilt 80

bakskilt 150

Kjennemerkene kan også utføres i transparent.

På tilhenger for motorsykkel anbringes samme kjennemerke bak som motorsykkelen har, dersom tilhengeren dekker kjennemerket på motorsykkelen.

Vegdirektøren kan godkjenne kjennemerker av annen størrelse og annet utseende enn foran nevnt.

Nasjonaltetsmerket må i tilfelle anbringes slik at det virker som et eget, ovalt skilt og må ikke komme innenfor kjennemerkets kanter, liksom det ikke må settes umiddelbart inntil sidene av dette.

Om lett motorkjøretøy se § 11.

§ 23. Skiltene skal anbringes på iøynefallende sted og så høyt som kjøretøyets konstruksjon med rimelighet tillater, slik at de minst mulig skvettes til av søle m. v.

De bilsakkyndige kan om nødvendig kreve at det skal anbringes beskyttelsesskjerm som så vidt mulig hindrer skvett på skiltene og baklykten.

Kjennemerket foran på motorsykkel skal anbringes i sykkelens lengderetning og ha kjenningsbokstav og nummer på begge sider.

Andre kjennemerker skal settes vinkelrett på vognen.

§ 24. Skiltene må ikke kunne klappes om og må aldri dekkkes. De må ikke stå under bagasjebæreren eller slik at bagasjebærer, støtfanger eller lignende skjuler dem. Står bakskiltet ved siden av koffert eller lignende, så det ikke kan leses fra et punkt som ligger i forlengelseslinjen av bilens motsatte side og 5 meter bakenfor skiltets plan, må det være to bakskilt. På varevogn med lukket varerom skal bakskiltet stå over bakk døren eller på et tilsvarende sted. Dersom motorsveiven skjuler forskiltet, må den under fart henges opp i en stropp. Skilter og baklykt skal til enhver tid være i slik stand at kjennemerket lett kan leses.

§ 25. Dersom et kjennemerke må fornyes, meldes dette 3 juni til vedkommende politimyndighet som lar det nye skilt besiktige. Det kasserte innleveres samtidig.

Kjennemerker som inndras etter §§ 10, 21 og 23 i motorvognloven eller som innleveres fordi vognen ikke skal brukes en tid framover, skal politiet på forlangende oppbevare og levere tilbake når vognen på nytt tas i bruk. Ved utløpet av kalenderåret etter det hvori skiltene ble levert inn, kan politiet tilintetgjøre dem.

Skilter som innleveres til politiet fordi vognen skal slettes på vedkommende eier i registret, skal politiet på forlangende oppbevare og levere tilbake til eieren, når denne søker om å registrere motorvogn. Etter seks måneder kan politiet tilintetgjøre dem. Går motorvogn over til annen eier i samme politidistrikt, kan politiet fastsette at kjennemerkene skal følge vognen.

Politiet kan forlange nye skilter, hvis de gamle ikke lenger er i tilfredsstillende og forskriftsmessig stand eller ikke passer inn i nummersystemet.

Reglene i denne paragraf kan politiet fravike med departementets samtykke i særlige tilfelle.

Prøvenummer.

§ 26. Politiet kan tildele årsprøvenummer eller låne ut prøvenummer for kort tid til bruk under flytning, prøving, demonstrasjon eller registrering av motorvogn. Det er forbudt å kjøre med prøvenummer på motorvogn som ikke er i forskriftsmessig stand og i overensstemmelse med gjeldende regler bl. a. med hensyn til bredde, vekt og hjulringer.

Før prøvenummer for kort tid blir lånt ut, kan politiet forlange at det deponeres et passende beløp til sikkerhet for riktig betaling av avgiften og for eventuell selvassurans, og videre at vognen skal være godkjent av den sakkyndige og at bevitnelse for dette skal medbringes og vises fram.

Prøvenummer skal til enhver tid ha politiplombe.

§ 27. For prøvenummer skal det deponeres garanti etter reglene i motorvognlovens § 11.

§ 28. Årsprøvenummer må bare benyttes i nærvær av innehaveren eller en av hans funksjonærer. Denne bestemmelse gjelder ikke for transport av solgt motorvogn til registreringsstedet.

§ 29. Prøvenummer skal ha hvite typer på rød grunn. For øvrig gjelder med hensyn til typer, størrelse og anbringelse reglene for alminnelig kjennemerke.

§ 30. Prøvenummer skal innen utgangen av august måned hvert år vises fram for politiet eller etter dets bestemmelse

3 juni. for den sakkynndige eller lensmannen. Samtidig skal vises fram kvittering for at vegavgift (og kontrollavgift) for året er betalt.

§ 31. Politiet kan inndra prøvenummer etter utløpet av hvert år og for øvrig når som helst for kortere eller lengre tid i tilfelle av misbruk, f. eks. ved at det anvendes under kjøring med vogn som ikke er forskriftsmessig.

§ 32. Etter hvert som årsprøvenummer utdeles eller inndras, sendes meddelelse til vegdirektøren og den bilsakkyndige.

Når prøvenummer meldes tappt, tildeler politiet vedkommende nytt prøvenummer. Den avgift som måtte være betalt for det gamle prøvenummer, gjelder også for det nye. Det tapte nummer skal stå åpent i registret i et tidsrom av 6 år.

§ 33. Den som får tildelt eller lånt ut prøvenummer, bærer alle utgifter ved tildeling eller utlån, merking, kontroll m. m.

C. Til lovens kapittel III.

Førerkort og prøving av førere.

§ 34. Den som ønsker tillatelse til å føre motorvogn, må sende skriftlig søknad til den politimester som skal utstede førerkortet. Dette er i alminnelighet politimesteren på hjemstedet, men førerkort kan også utstedes av annen politimester når denne finner at det vil være forbundet med uforholdsmessig ulempe å søke førerkort på hjemstedet. Søknaden skal skrives på et av Arbeidsdepartementet fastsatt skjema og de attester m. v. som er nevnt i skjemaet skal følge med. Politiet kan forlange at søkeren skal møte personlig.

§ 35. Dersom de dokumenter som er nevnt i søknads-skjemaet og mulige andre opplysninger som er innhentet, er tilfredsstillende, sendes søknaden med lægattesten og fotografiet til den bilsakkyndige som foretar den prøve som er foreskrevet i lovens § 15 til tid som den sakkynndige bestemmer.

§ 36. Prøve avlegges særskilt for de forskjellige klasser av motorvogner etter følgende inndeling:

1. Motorvogn drevet med forbrenningsmotor.
  2. » » » elektromotor.
  3. » » » dampmaskin.
  4. » » » mulige andre driftsmotorer.
  5. Motorsykkel med eller uten sidevogn.
- Førerkort for motorvogn med forbrenningsmotor gjelder også for motorvogn med elektromotor.

§ 37. Prøve for førerkort for motorvogn med forbrenningsmotor avlegges på håndsjalettet vogn, hvor sjaltestangen stikker opp fra gearkassen gjennom førerrommets golv.

Ønskes førerkort for flere klasser, må det avlegges prøve 3 juni. i hver enkelt klasse.

§ 38. Prøven omfatter en teoretisk og en praktisk del.

Ved den teoretiske prøve eksamineres søkeren i:

- a. motorvognens maskineri og innretning,
- b. lover og forskrifter som angår motorvognførere samt i trafikkreglene,
- c. hvordan en skal forholde seg under visse vanskelige forhold (eksempelvis når hjulene gli, ved ildsfare, ulykkestilfelle m. v.).
- d. Den praktiske del omfatter:
  - undersøkelse av bremsor og styreinretninger m. v., skifting av lyspærer, igangsetting av motoren, start, vendinger, rygging, stansing og igangsetting av vognen i motbakke,
  - en prøvetur dels på fri veg og dels på sterkt beferdete steder.

§ 39. Den som søker tillatelse til å føre motorvogn for offentlig personbefordring, må bestå en ny særlig grundig både teoretisk og praktisk prøve. Resultatet skal meldes til politiet og tilføyes på førerkortet.

Før denne prøve må føreren legge fram bevis for at han har kjørt motorvogn minst 6 måneder i de siste 2 år. Politiet kan også kreve ny lægattest og ny eduelighetsattest.

Føreren må videre gi skriftlig erklæring om at han kjenner de lovregler som gjelder om pliktmessig avhold fra alkoholytelse for personer i visse stillinger.

Bestemmelsene foran gjelder også for personer som skal føre sykevogn eller andre motorvogner som regelmessig benyttes i samme øyemed, eller som skal føre brannvogn.

§ 40. Ledsager under øvelseskjøring må ha kjørt motorvogn stadig i minst 3 år. Dette gjelder hvor særlige regler etter motorvognlovens § 15, 9 ledd, ikke er fastsatt.

Ved kjøring til førerkort skal den bilsakkyndige ta plass ved siden av føreren. Under sånn kjøring anses den som kjører vognen som fører.

Under øvelseskjøring og under kjøring til førerkort må ledsageren eller den bilsakkyndige ha anledning til å bruke en av vognens bremsor uten vanskelighet og ha tilstrekkelig utsikt bakover.

For motorsykkler ordnes prøven på beste måte etter sykkelens art.

§ 41. Har en søker ikke bestått prøven, kan han først avlegge ny prøve etter en tidsfrist som den bilsakkyndige fastsetter.

Den nye prøve må foretas av den samme sakkynndige som

3 juni. foretok den første prøve. Herfra kan unntakelse gjøres i særlige tilfelle, f. eks. når søkeren har flyttet til et nytt politidistrikt eller når det er flere sakkynndige i samme distrikt.

§ 42. Er prøven bestått, utsteder politiet førerkort som skal inneholde:

- a. Kortets nummer.
  - b. Førers navn, fødselsdag, fødested og bopel.
  - c. Førers fotografi som stemples av politiet og forsynes med kortets nummer.
- Førerkort — også for offentlig personbefordring — utstedes bare for den klasse som prøven er avlagt for.

Førerkortet kan i særlige tilfelle begrenses til f. eks. bare å gjelde:

1. For kjøring med bestemt vogn hvis fabrikkat og understellnummer angis.
2. For kjøring med vogn som har nærmere angitt særskilt utstyr.
3. Når føreren bruker briller av en bestemt styrke.
4. For et bestemt tidsrom kortere enn det som er vanlig for førerkort og med forbehold om ny lægeundersøkelse for det i tilfelle fornyes.

Om begrensningen gis førerkortet påtegning. Slike begrensede førerkort skal ha annen farge enn alminnelige førerkort.

§ 43. Den som ønsker sitt førerkort fornyet når det er utløpet (5 år), må sende skriftlig søknad til den politimester som skal fornye kortet. Dette er i alminnelighet politimesteren på hjemstedet, men førerkort kan også fornyes av annen politimester når denne finner at det vil være forbundet med uforholdsmessig ulempe å fornye kortet på hjemstedet. Dersom førerkort søkes fornyet utenfor hjemstedet, må det legges fram vitnesbyrd fra politiet på hjemstedet om at søkeren er pålitelig og edruelig og at politiet for sin del ikke finner ham uskikket til fører. Dersom politiet krever det, skal det også legges fram ny lægeattest for syn, hørsel og helse og nytt fotografi. Ny lægeattest skal alltid fremlegges når søkeren er over 50 år eller skal bruke briller under kjøring, jfr. § 42, punkt 3, foran. Den bilsakkynndige avgjør på grunnlag av de fremlagte vitnesbyrd om det skal avlegges ny prøve eller om førerkortet kan fornyes uten slik prøve.

Til fornyelse av den bilsakkynndiges eget førerkort kreves ikke ny prøve og heller ikke vitnesbyrd om at han har holdt sin kjøreferdighet ved like så lenge vedkommende innehar stillingen som bilsakkynndig.

§ 44. Førerkort må fornyes senest 1 år etter at det er utløpet. Blir det fornyet i de siste 6 uker av de 5 år det gjelder

for, skal den nye 5-års periode regnes fra utløpet av den 3 juni gamle. Fornyes det tidligere, skal den nye 5-års periode regnes fra den dag fornyelsen fant sted. Det samme gjelder hvis førerkortet blir fornyet i respittåret.

Blir førerkort utvidet til offentlig personbefordring regnes det opprinnelige førerkort samtidig fornyet for vedkommende klasse.

Er førerkort utvidet til ny klasse, gjelder det i den nye klasse i 5 år fra utvidelsen og kan fornyes der i det derpå følgende år, selv om dets gyldighet er utløpet i den opprinnelige klasse.

D. Til kapitel IV i loven.

Kjøring med motorvogn.

§ 45. Tillatelse etter lovens § 19, siste ledd, til for enkelt gang å kjøre motorvogn på vegger hvor slik kjøring ellers ikke er lovlig, må ikke gis dersom søkeren er nektet tillatelse av høyere myndighet. Som høyere myndighet i forhold til lensmann og tilsynsmann anses overingeniøren for vegvesenet og i forhold til dem alle, fylkesmannen.

Utgifter til tjenstlig melding som anses nødvendig ved tillatelse etter lovens § 19, siste ledd, bæres av den som får tillatelsen.

Om forbud mot å kjøre med større akseltrykk enn tillatt og mot å overbelaste vognen, se § 1, første ledd, og § 15, tredje ledd.

E. Til kapitel V i loven.

Avgifter av motorvogn som hører hjemme i riket.

(Herom henvises til de årlige avgiftsvedtak og de regler som Arbeidsdepartementet har gitt for innkreving m. v.)

F. Til kapitel VI i loven.

Motorvogn som hører hjemme i utlandet.

§ 46. Ved den melding til tolloppsynet som er påbudt i lovens § 27, skal foruten de i lovens § 27 b nevnte vitnesbyrd legges fram:

- a. Oppgave over vognens bredde og dens vekt i fullt lastet stand. Er vekten over 2,5 tonn, oppgis også største akseltrykk (herfra unntatt personbiler med inntil 8 sitteplasser). Er bredden eller akseltrykket større enn fastsatt i § 1, første og annet ledd, i disse forskrifter, må en skaffe særskilt tillatelse etter samme paragraf.
- b. Norsk, utenlandsk eller internasjonalt førerkort for den eller de personer som oppgis å skulle føre vognen.

3 juni.

§ 47. For erstatningsansvar skal det stilles garanti av samme innhold og omfang som fastsatt i lovens § 11. Er garantien ikke stilt på forhånd som nevnt nedenfor, kan den ordnes ved tegning av ansvarspolise i Norsk forbund for ansvarsforsikring av utenlandske motorvogner (Carte d'Assurance, serie B).

Er ansvarsforsikring tegnet i utenlandsk selskap, godtas den dersom det forevises forsikringskort (Carte d'Assurance, serie A) utferdiget av det utenlandske selskap på vegne av Norsk forbund for ansvarsforsikring av utenlandske motorvogner. For danske, finske og svenske motorvogner er det tilstrekkelig at det forevises vognkort eller annen fyllestgjørende legitimasjon for at vognen er registrert i Danmark, Finnland eller Sverige.

§ 48. For motorvogn som blir benyttet til personbefordring og for motorsykkel betales ikke særskilt avgift for bruk av vegene under opphold inntil 1 år. Dette gjelder også for tilhenger og sidevogn som blir benyttet i forbindelse med sånt kjøretøy.

For andre motorvogner skal betales 1 krone pr. dag.

Denne avgift bortfaller for motorvogn fra land hvor norsk motorvogn nyter samme begunstigelse. Avgiften betales til den myndighet som gir kjøretillatelsen. For vogn som kommer landevegen, skal avgiften være betalt før vognen får lov til å passere tollstasjonen. Innføres vognen med jernbane eller sjøverts, frigis den ikke før det foreligger kjøretillatelse.

Gummiavgift betales ikke for ringer som ved vognens ankomst til riket er montert på hjulene eller på reservehjul. Av ikke monterte ringer betales alminnelig avgift som tillakebetales når ringene utføres igjen.

§ 49. Såfremt vognen ikke har tilfredsstillende kjennemerker, tildeles den kjennemerker i samsvar med lovens § 9 og disse forskrifters §§ 20—25. Har vognen ikke nasjonalitetsmerke og kan dens kjennemerker forveksles med våre, må den få norske kjennemerker.

Norske kjennemerker anbringes i tilfelle så vidt mulig utenpå vognens egne kjennemerker. Kjennemerkene betales av den som fører vognen inn.

§ 50. Uten særskilt gebyr skal det i tilfelle gis skriftlig kjøretillatelse eller legitimasjonskort. Tillatelsen eller kortet må alltid medføres under kjøringen, og skal på forlangende fremvises for de kontrollerende myndigheter.

§ 51. Når utenlandsk vogn passerer ut av riket, innleveres kjøretillatelsen eller legitimasjonskortet og eventuelt utleverte nummerskilter til tollvesenet (grensetollstasjoner,

sjøtollsteder) eller hvis vognen utføres på jernbane, til stasjonsmesteren på innleveringsstasjonen. Hvis ikke all avgift er betalt, henvises den som skal utføre vognen til politiet, og vognen blir ikke utekspedert før avgiften er betalt.

G. Utstedelse av internasjonalt vognkort og førerkort.

§ 52. Kongelig norsk automobilklub og Norges automobilforbund har inntil videre rett til å utstede internasjonalt vognkort og førerkort for kjøring med motorvogn i de fremmede land som til enhver tid er tilsatt den internasjonale overenskomst om ferdsel med motorvogn.

Vognkortet og førerkortet må for å være gyldige forsynes med behørig påtegning av norsk politimyndighet.

§ 53. Internasjonalt vognkort kan utstedes når motorvognen tilfredsstiller de krav som er oppstilt i den internasjonale overenskomst, og det legges fram gyldig vognkort (for utenlandske vogner se nedenfor) samt bevis for at eventuelle vegavgifter m. v. er betalt.

Hører vognen hjemme i utlandet, må den først få norsk nasjonalitetsmerke og norske kjennemerker. Slike kjennemerker med kjenningsboksstaven Q kan tildeles av politiet i Oslo, Larvik, Kristiansand S, Stavanger, Bergen og Trondheim. Vegdirektøren bestemmer hvilke nummerserier hvert av disse politikamre skal bruke.

Om utførelse og anbringelse av kjennemerkene gjelder de alminnelige regler i disse forskrifter.

Angående undersøkelse av vognen henvises til motorvognlovens § 27 b.

De som utsteder internasjonalt vognkort for motorvogn som hører hjemme i utlandet, må sørge for at kjennemerker og nasjonalitetsmerke leveres tilbake snarest etter utløpet av gyldighetsfristen for vognkortet.

Internasjonalt førerkort kan utstedes når føreren har gyldig førerkort overensstemmende med motorvognlovens § 15, jfr. forskriftenes § 34.

Likeledes kan internasjonalt førerkort utstedes til personer som etter motorvognlovens § 27 f, jfr. § 15, kan få tillatelse til å føre motorvogn som hører hjemme i utlandet. Hvis førerkort ikke kreves i vedkommende hjemland, må det i stedet legges fram bevitnelse for at søkeren er over 18 år og har rett til å føre motorvogn i hjemlandet. Er det tvil om søkeren har fornøden kjøreferdighet, kan prøve forlanges av lagt for den bilsakkyndige.

§ 54. Til å dekke omkostningene ved utstedelse av internasjonalt vognkort og førerkort kan beregnes en godtgjø-

3 juni. relse stor kr. 5 for hvert kort for norske og kr. 10 for andre motorvogner og førere.
 Nasjonalitetsmerke og eventuelle kjennemerker bekoster vognens eier.

H. Til kapitel VIII i loven.

Forskjellige bestemmelser.

§ 55. Den i lovens § 34 nevnte årlige avgift for registrering og kontroll av motorvogn fastsettes inntil videre slik:

- a. For motorvogn som ikke bruker avgiftspliktig bremsel og for alle årsprøvenummer for motorvogn kr. 15.
- b. For motorsykkel som ikke bruker avgiftspliktig bremsel og for alle årsprøvenummer for motorsykkel kr. 10.
- c. For tilhenger til motorvogn kr. 5.
 For sidevogn og tilhenger til motorsykkel betales ikke kontrollavgift.

Disse avgifter oppkreves og betales sammen med vognavgiften.

For duplikat av vognkort blir betalt til politiet kr. 2 som går inn i kontrollavgiftene.

§ 56. For førerprøve og førerkort betales:

- a. Prøving til førerkort for motorvogn, til førerkort for motorvogn i ny klasse eller til offentlig personbefordring med motorvogn og prøving for utvidelse av førerkort for motorsykkel til også å gjelde motorvogn kr. 15.
- b. Prøving til førerkort for motorsykkel med eller uten sidevogn, til utvidelse av sånt førerkort til å gjelde offentlig personbefordring med motorsykkel og prøving for utvidelse av førerkort for motorvogn til også å gjelde motorsykkel kr. 10.
- c. Fornyelse av førerkort (etter 5 år) uansett om det avlegges prøve eller ikke kr. 5.
 Bestås ikke prøven, betales samme avgift for ny prøve.
 De avgifter som er nevnt i denne paragraf, betales til politiet eller den som får fullmakt av politiet, før prøve foretas.
 For duplikat av førerkort betales til politiet kr. 2, som går inn i kontrollavgiftene.

Foranstående forskrifter trer i kraft fra 1 juli 1942. Fra samme tidspunkt oppheves Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926.

Lov *) om forandring av midlertidig lov 4 juni. av 26 februar 1942 om tillegg til lov om Nr. 1. fangst av hval av 16 juni 1939 § 2, 3 ledd.

I ovennevnte lov skal § 2, 3 ledd, heretter lyde:

For tiden inntil 1 januar 1943 kan Handelsdepartementet også gi tillatelse til fangst av finnhval, sei-hval og spermhval på norsk sjøterritorium.

For fangsten av finnhval og sei-hval betales en avgift av 20 øre pr. kilo omsatt kjøtt.

For fangsten av spermhval betales en avgift av 10 øre pr. kilo hodespenn samt 5 øre pr. kilo spekk som hver hval utbringes til.

Avgiften skal innbetales til det i hvallovens § 14, 2 ledd, omhandlede fond til dekning av utgiftene til kontrollen med fangsten og til undersøkelser av interesse for hvalfangsten ved Norges kyst.

Oslo 4 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

4 juni.
 Nr. 2.

Lov *) om jakt.

Første kapitel.

Innholdet i jaktretten.

§ 1. Der nokon har rett til jakt, kan han jaga, fanga eller fella og eigna til seg ville pattedyr og fuglar og ungane deira, likeveins kan han eigna til seg reiri og egg til ville fuglar. Unnantak kan fylgja av denne lovi eller onnor rettsfyresegn.

Andre kapitel.

§ 2. So langt ikkje anna fylgjer av lov har grunneigaren einerett til jakt og fangst på eigedomen sin.

§ 3. Overlet grunneigaren eigedomen sin til nokon annan til bruk, skal brukaren ha jaktretten, so framt ikkje anna er avtala. Tek grunneigaren atterhald om jaktretten, kan jakt ikkje drivast på åkeren og engi til brukaren i tidi frå og med 1 april til og med 1 september.

Jaktretten kan ikkje ved rettshandel eller på annan måte skiljast frå eigedomsretten til grunnen for lengere tid enn 10 år, utan når retten fylgjer bruksretten til eigedomen. Men når sameige vert utskift, kan det med samtykke frå Landbruksdepartementet når serlege grunnar talar for det, takast

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. I nr. 34.